

A sertéságazat helyzetét elemezték

Sok sebből vérzik a sertéságazat. Az EU tétlenül szemléli az ágazat vergődését, az intézkedései hatástalanok, ráadásul most ütnek vissza a Fidesz-KDNP-kormány főleg a nagyobb sertéstartó gazdaságokat érintő intézkedései is, amelyeknek következtében jelentősen romlott a sertéstartók jövedelmi pozíciója, mert ezáltal megszűnt annak a lehetősége, hogy a növénytermesztésük eredményéből finanszírozzák az állattartás veszteségeit. Ezen felül ez évtől a támogatások igénybe vételéhez szükséges igazolások kiállítását is díjak terhelik, amivel a termelők a támogatás egy részét egyből el is vesztik. Mindezt a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetsége (MOSZ) sertés-tenyésztő tagozatának április 13-ai ülésén mondta el Zsótér László, a tagozat elnöke.

Az ülésen jelen volt Horváth István, a sertésstratégia végrehajtásáért felelős miniszteri megbízott, a Fidesz országgyűlési képviselője, aki a sertésstratégia állásáról tájékoztatót.

Párbeszéd

A tagozat tagjai jó néhány kérdést feltettek az előadónak, amiből valódi párbeszéd kerekedett. Máhr András, a MOSZ főtítkárhelyettesének összegzése szerint Horváth István is elismerte, hogy nagy problémák, feszültségek uralkodnak az ágazatban. Az árak messze nem fedezik az önköltséget, ráadásul egyre több adminisztratív teher sújtja a gazdálkodókat. Azzal, hogy bevezették a tenyészkoca-állattólítási támogatást és hogy az MSTSZ ellenőrzi a feltételek teljesítését, ez újabb, kocánként 1000, illetve 1500 forintos terhet jelent a gazdáknak – miközben az állattólítási támogatásokat eleve úgy határozták meg, hogy ebből fedezzék a többletköltségeket, amik a termelőket terhelik amiatt, hogy a tőlük egyébként elvárhatóhoz képest javítanak az állatok tartási körülményein.

A főtítkárhelyettes nem értett egyet a miniszteri megbízottal abban, hogy az elmúlt 25 év hibás döntései miatt

jutott ebbe a nehéz helyzetbe az ágazat. Máhr András emlékeztetett rá, hogy 2007–2013 között nagyon komoly fejlettség zajlott az ágazatban, és most ezt el is veszíti a napjainkra kialakult piaci helyzet és gazdasági környezet következtében. Jó néhány sertéstelepet a bezárás fenyeget, pedig sok száz millió forintból korszerűsítették őket a közelmúltban annak érdekében, hogy hatékony, versenyképes sertéságazatot hozzanak létre.

Háttér

Horváth István a tájékoztatója elején felidézte a kormány 2012. augusztus 30-ai döntését a sertéságazat helyzetét javító stratégiai intézkedések meghozataláról. Az intézkedések elsődleges célja a sertésállomány csökkenésének megállítás, majd az ágazat növekedési pályára állítása volt. A kormánydöntést azért tartották szükségesnek, mert igen kaotikus viszonyok uralkodtak e téren. A feketegazdaság aránya a becslések szerint meghaladta a 40 százalékot, és 2012-ben a sertésállomány nagysága 3 millió egyed alá csökkent. A termelői és a feldolgozó kapcsolatok bizalomhiány jellemezte. Az ágazatot szervezetlennek, átláthatat-

lannak ítélte a kormány, amelyben nem működnek sem a vertikális, sem a horizontális kapcsolatok.

Mint mondta, a kormánydöntést tettek követték, és 2013-ban megtörtént a sertésprogram koncepciójának társadalmasítása. Előkészítették az élő sertésre és a félsertésre vonatkozó áfa 27 százalékról 5 százalékra csökkentését. Javaslatot tettek egy új állattólítási támogatás kidolgozására a kocákra vonatkozóan, és jelentős támogatást adtak a herceghalmi Állattenyésztési és Takarmányozási Kutató Intézet K+F programjaihoz. 2014. január elsején 5 százalékra csökkent az élő sertés és félsertés áfája. Kidolgozták a tenyészkoca-állattólítási támogatás tervezetét, amit jóváhagyásra megküldtek Brüsszelnak. Javaslatot tettek a tenyészkocák egyedi nyilvántartására, és egy, a sertéságazatot segítő szakmai szervezet létrehozására, továbbá javasolták a tökehús áfájának 5 százalékra csökkentését.

Közös érdek

Az Európai Bizottság 2015. január 22-ei határozatában elfogadta a sertéságazat új, 2021. január 31-éig tartó állattólítási támogatási formáját, így 2015. március 16-ával meghirdették a tenyészkoca-állattólítási támogatást, 8,62 milliárd forintos keretösszeggel, nemzeti forrásból. A tenyészkoca-állattólítási támogatásról Horváth István elmondta, hogy a keretösszeget figyelembe véve ez legalább 223 ezer koca támogatását teszi lehetővé, így a kocánként elérhető maximális támogatás összege 38 580 forint. A keretösszeg 2016-tól 20 százalékkal 10,3 milliárd forintra növelhető nemzeti hatáskörben, ami már legalább 265 ezer koca támogatására elegendő. Tavaly az országgyűlés döntött a sertés

tőkehús áfájának 27 százalékról 5 százalékra történő csökkentéséről, amit 2016. január 1-jével bevezettek. Módosították a 42/2015. (VII. 22.) FM-rendeletet a termelői csoportok elismeréséről, mely szerint új termelői csoport csak abban az esetben jöhet létre, ha éves árbevétele eléri a 2 milliárd forintot, és legalább 40 sertéstartó a tagja. Ezzel azt szeretnék elérni, hogy a termelői csoportok tovább koncentrálódjanak. Ugyancsak tavaly megkezdtek a tenyészkocák egyedi nyilvántartásához szükséges informatikai fejlesztést és jogszabály-módosítást, valamint az állattólításhoz szükséges jelölőeszközök pályázatát. 2015. szeptember 3-án Herceghalmon a Magyar Sertés-tenyésztők Szövetségének átalakításával, négy sertés-tenyésztő szervezet együttműködésével megkezdte a tevékenységét a Magyarországi Sertés-tenyésztők és Sertéstartók Szövetsége (MSTSZ).

„Mindannyiunk közös érdeke, hogy egy átláthatóbb, szervezettebb, versenyképes ágazatot, termékpályát hozunk létre, amely mindenki számára megfelelő jövedelmet, és pozitív jövőképet biztosít! Ezt csak akkor érhetjük el, ha képesek vagyunk az összefogásra, és az együttműködésre” – zárta mondandóját a miniszteri megbízott.

H. GY.